

RIDDERLIJKE DUITSCHE ORDE
BALIJE VAN UTRECHT

BELEIDSNOTITIE
2021-2022

Inleiding.

Deze beleidsnotitie probeert een inzicht te geven in de beleidsvoornemens van de RDO voor de komende twee jaar. Deze voornemens borduren vanzelfsprekend voort op het eerder ingezette beleid en de daarin tot nu toe behaalde resultaten. Voor de belangrijkste posten van de Balans en Resultatenrekening treft u hieronder een overzicht aan van de geplande activiteiten voor de periode 2021-2022.

Segment	Onderwerp	Activiteiten periode 2021-2022
Onroerend goed		In 2017 zijn door een financieel adviseur de activa (effecten en grond) geanalyseerd op hun vermogen om langjarig stabiele inkomsten te genereren. Op basis van deze analyse is er besloten om uit te breiden in landbouwgrond ten koste van obligaties. Leidraad voor de uitbreiding was het door het Kapittel vastgestelde aankoopbeleid. Een aanzienlijk gedeelte van het onroerend goed bezit van de RDO bestaat nog uit los land wat regulier verpacht wordt. Het blijft de bedoeling deze gronden op termijn om te zetten in erfpacht daarmee zullen de fluctuaties in pachtinkomsten die optreden bij reguliere pacht in de toekomst verdwijnen. Voor de periode 2021-2022 is er sprake van beheer van de bestaande portefeuille. Een eventuele aankoop zal geschieden conform de Beleidsnotitie toekomstige aankopen. Tevens worden enige initiatieven ontwikkeld waarbij, op zeer beperkte basis, enige RDO gronden kunnen worden ingezet voor de ontwikkeling van zonne en/of windenergie projecten.
Effecten	Vermogensbeheerder	Sinds november 2019 is het gehele liquide gedeelte van het vermogen van de RDO belegd in aandelen trackers die door een vermogensbeheerder worden beheerd. Een bedrag van €1.500.000 aan kasmiddelen wordt aangehouden om te voorkomen dat bij een tegenvallend beursklimaat aandelen moeten worden verkocht ten einde in een liquiditeitsbehoefte te voorzien. Hiermee wordt voorkomen dat in een dergelijke situatie op het giftenbudget gekort moet worden. De Financiële Commissie is tevreden met het gewijzigde beleggingsbeleid en de wijze waarop dit in de turbulente effectenmarkten van de afgelopen maanden heeft gefunctioneerd. In de juni vergadering van het Kapittel is het Beleggingsstatuut goedgekeurd. Aan de hand van het Beleggingsstatuut vindt twee keer per jaar overleg plaats tussen de Financiële Commissie en de vermogensbeheerder. De Financiële Commissie is te spreken over het overleg met en de rapportage van de vermogensbeheerder. Het wordt daardoor onder meer beter mogelijk de ontwikkeling van de effectenportefeuille ten opzichte van alternatieve beleggingsproducten te blijven volgen. Voorts is er een liquiditeitsbegroting ontwikkeld die een beter inzicht geeft in de liquiditeitsbehoefte gedurende het jaar waardoor met meer beleid kan worden omgegaan met een incidentele vrijval of tekort aan liquiditeit. De liquiditeitsbegroting zal een vast agendapunt zijn bij elke vergadering van de Onroerend Goed Commissie en Financiële Commissie.
Onderhoud Duitsche Huis	Buitenschilderwerk	In de komende twee jaar zal het buitenschilderwerk worden verricht volgens het 10-jaren plan dat loopt tot 2024.
	Kapel	In 2018 zijn er vocht- en zoutmetingen uitgevoerd in de muur van de kapel. Deze bleken hoog te zijn. De allerslechtste stuclagen zijn afgebikt. Deze afgebikte delen hebben vervolgens een jaar "open gestaan" De bedoeling was om vast te stellen of in de tijd de aanwezigheid van zouten in hoeveelheid zou afnemen. Gedurende 2019 hebben er een aantal boringen plaatsgevonden waaruit is gebleken dat het aantal zouten

		inderdaad is afgenomen. Eind 2019 werd er een rapport ontvangen waarin o.a. geconstateerd wordt dat de buitengevel van de kapel op verschillende plekken (ornamenten, metselwerk) mogelijkerwijs vocht doorlaat. Opvolging heeft a.g.v. corona stilgestaan.
	Roerend erfgoed	De staat van onderhoud van het roerend erfgoed wordt door de conservator nauwlettend in de gaten gehouden. In 2021 zullen een aantal textiele voorwerpen gerestaureerd zijn en zal de conditie van de reeks landcommandeursportretten door een schilderijenrestaurator worden gecontroleerd.
Commanderijen	Doesburg	Het restauratieproject oostelijke aanbouw en traptoren van de voormalige Commanderie is gestart in januari 2017. Eind september 2019 is het project bezocht door de Commandeur en de secretaris. Het was de bedoeling om in maart de voortgang van het project te laten zien aan de Landcommandeur en de voorzitter van de Historische Commissie. A.g.v. corona is dit bezoek helaas niet doorgegaan.
	Almelo (Ootmarsum) Manege Gravenruiters	In de vergadering van de DC van 29 augustus 2017 is besloten om het bloot eigendom van de grond van manege De Gravenruiters te kopen. De grond wordt na aankoop in erfpacht uitgegeven. Voorwaarde is dat de financiering van het gehele project is gedekt en de zekerheid is verkregen dat de op deze grond te stichten gebouwen blijvend ten behoeve van de doelstellingen van de stichting worden benut. Op 28 mei 2020 werd het bestemmingsplan onherroepelijk vastgesteld. Dit heeft 8 jaar geduurd. Eind van 2020 wordt de bouwvergunning verwacht. Er zal in drie fases worden gebouwd. Onlangs was er overleg tussen de Gravenruiters, RDO en de Rabobank over het vinden van voldoende financiering van fase 1. De hoop en verwachting is dat dat dan als vliegwiel kan dienen voor de realisatie van de rest van het project.
Charitatieve bijdragen		
	Giftcommissie	In de Kapittelvergadering van 8 december 2020 is besloten om het giftenbudget voor 2021 met € 300.000,- te verhogen.
	Giftbeleid	Het giftenbeleid van de RDO is gericht op het verzachten van menselijk leed door financiële steun aan mensen die in nood zijn geraakt door de gevolgen van lichamelijke, psychische beperkingen of sociaal isolement. Ondersteuning vindt plaats door individuele hulpverlening of via projecten. Voor de komende jaren wordt als gevolg van de wereldwijde corona crisis rekening gehouden met een economische recessie. Hierdoor wordt er verwacht dat er minder overheidsmiddelen zullen zijn voor de mensen die de RDO als haar doelgroepen beschouwt. Als gevolg van de recessie zullen er meer mensen terecht komen onder de armoede grens. Sociaal isolement, eenzaamheid en ongelijkheid zullen hierdoor toenemen. De verwachting is dat het aantal aanvragen in de komende jaren zal toenemen, vooral via kanalen als SUN's, Voedselbanken en Leergeld, mogelijk ook bij individuele aanvragen. Wanneer, als gevolg van de crisis, de aanvragen in aantallen en in bedragen stijgen zal de Giftcommissie doorgaan met ondersteunen van de doelen waaraan ze zich verbonden heeft. Er zal nog kritischer gekeken worden naar de relevantie van de aanvragen. De Giftcommissie wil zich in de komende

		periode meer verbinden aan partners waarmee afspraken gemaakt kunnen worden voor een aantal jaren. Deze afspraken hebben betrekking op (a) de duur van de verbintenis, (b) de wijze van rapportage, (c) de hoogte van de bijdrage en (d) vooral de wijze van besteding: of met de bijdrage de doelen van de RDO worden nagekomen. Voorbeelden van huidige partners waarmee momenteel al nauw wordt samengewerkt zijn Present, Johanniter Nederland, Profko en de Stichtingen voor Urgente Noden (zie hieronder). Aan de Commandeurs zal worden gevraagd om binnen hun Commanderie te onderzoeken of er nieuwe partijen zijn met wie de RDO kan samenwerken, met nadruk gericht op de doelen en criteria van het giftenbeleid van de Orde.
	SUN's in Leiden, Utrecht, Friesland, Delft, Groningen, Lekstroom, Krimpenerwaard, Doesburg, Twente en Rheden	Alle SUN's opereren op volle toeren. De meeste Commandeurs zijn bij de besturen van SUN's betrokken. Voor de begroting 2021 liggen de aangevraagde bedragen in lijn met die van 2020. De gevolgen van corona zijn wisselend. SUN Lekstroom heeft aanzienlijk meer aanvragen terwijl het aantal aanvragen bij andere SUN's vergelijkbaar is met vorig jaar. SUN Leiden werkt nu een jaar met het Sociaal Leenfonds. SUN Twente en SUN Krimpenerwaard zijn op dit moment bezig met de implementatie. Buitengewoon belangrijk voor de oprichting van een nieuwe SUN is het werk van de Stichting Urgente Noden Nederland, (SUNN). Niet minder belangrijk is ook de nazorg die vanuit deze stichting wordt verleend. Hierbij moet onder meer worden gedacht aan het begeleiden van een coördinator, het verkrijgen van meerdere donoren en het behulpzaam zijn bij de feitelijke opstart. SUNN is dan ook nauw betrokken bij de gesprekken met Tiel. In februari vond er een gesprek plaats met een aantal collega fondsen uit Tiel. Het is nu wachten op de uitkomst van een draagvlakonderzoek.
	Stichting Present	In 2018 heeft Present Nederland voor het eerst namens 18 Present vestigingen een totaal aanvraag ingediend. Dit is bijzonder goed bevallen en zal daarom worden voortgezet. Voor de begroting 2021 heeft Present Nederland alle aanvragen van Present vestigingen voor het komend jaar verzameld en vervolgens deze namens hen ingediend.
	Johanniter Nederland	In de DC vergadering van 3 september 2019 is akkoord gegaan met een bijdrage voor een periode van drie jaar aan Johanniter Nederland voor de aanschaf van één rolstoelbus die kan worden ingezet bij zorginstellingen. In de Kapittelvergadering van 8 december 2020 is aan de Stichting Johanniter Nederland voor vijf jaar, dus van 2021 tot en met 2025 eenzelfde bijdrage toegezegd als de voorafgaande jaren.
	Individuele hulpverlening	Het aantal aanvragen voor individuele hulp bij het secretariaat is ondanks corona in 2020 niet toegenomen. Sinds een aantal jaren is de afhandeling van giften ten behoeve van individuele noden aan het secretariaat overgelaten. Daarmee wordt de agenda van de Giftencommissie verlicht. In de vergaderlijst van de Giftencommissie staan wel alle toegekende individuele aanvragen genoemd, zodat ook daar vragen over gesteld kunnen worden. Dit beleid zal worden voortgezet.
	Giftencommissie	Sinds een aantal jaren worden door het secretariaat voorafgaand aan elke vergadering van de Giftencommissie de aanvragen van een beknopt advies voorzien. Dit beleid zal worden voortgezet. De besluitvorming in de vergaderingen is in het algemeen goed. Er wordt gebruik gemaakt van een matrix waarin doelen en criteria zijn

		samengevat. De matrix wordt regelmatig aangepast: de maatschappelijke omstandigheden veranderen, de rol van de overheid verschuift hier en daar, en binnen de giftencommissie ontstaan nieuwe inzichten.
	Kaliningrad	Kaliningrad betreft de regio die inmiddels alweer 10 jaar geleden werd gekozen als buitenlandse regio vanwege de historische relatie. De RDO levert haar inspanningen via Profko. Punt van zorg is de voortgaande financiering van Profko. Er zijn contacten gelegd met de Evangelische Kirche die mogelijk Profko zou kunnen inhuren voor de begeleiding van projecten in Kaliningrad.
	Buitenlands Project	Sinds de begroting 2019 is er door het Kapittel structureel € 50.000,- toegevoegd aan het giftenbudget om een bijdrage aan een project in het buitenland te kunnen ondersteunen.
	Vicariefonds	Sinds 2017 ontvangen kerken gelegen in de voormalige Commanderijen een jaarlijkse bijdrage van de RDO van 0,2% van de kerkbalans van het voorafgaande jaar. Dit systeem zal in de komende periode worden gecontinueerd. Hiervoor is het wel nodig dat de kerken zelf hun Kerkbalans over het bedoelde jaar rapporteren. De ervaring leert dat hier veelal reminders voor moeten worden uitgestuurd.
	Penning van Verdienste	Er is besloten een penning van verdienste in te stellen. Een persoon of een instelling wordt door een Commandeur voorgedragen in de decembervergadering van het Kapittel. In de daarop volgende vergadering in juni wordt de penning na afloop van de Kapittelvergadering in het Duitse Huis uitgereikt.
Cultuurhistorie		
	Historische Commissie	In de Kapittelvergadering van 8 december 2020 is besloten om het budget van de Historische Commissie voor 2021 en volgende jaren tijdelijk met € 30.000,- te verhogen. Deze verhoging is gekoppeld aan de afronding van het prosopografisch onderzoek.
	Onderzoek bezitsgeschiedenis Balije	Het promotieonderzoek over de bezitsgeschiedenis van de RDO vordert goed. De promotie is in de eerste helft van 2021 te verwachten. Een praktische toepassing van het onderzoek is de kwalificatie 'historisch bezit' onder het onroerend goed van de RDO. De handelseditie zal verschijnen in de reeks van de RDO.
	Prosopografisch onderzoek	Het onderzoek naar de leden van de RDO tussen 1640 en 1950 maakt deel uit van een project onder het Godard van Reede Fonds, dat functioneert onder het Utrechts Universiteitsfonds en wordt uitgevoerd door de conservator van de RDO. Het onderzoek omvat ook een geschiedenis van de adel en de Ridderschap van Utrecht. In de eerste fase van het in september 2017 aangevangen onderzoek lag het zwaartepunt bij de Ridderschap. De geplande presentatie van het eindresultaat is als gevolg van de coronacrisis verschoven van juni 2021 naar voorjaar 2022. Het RDO-deel van het onderzoek schuift mede op. Het presenteren van de resultaten uit dit deel van het project in internationale media (congressen, tijdschriften, bundels) heeft in de loop van de tijd een zwaarder accent gekregen. Ten behoeve van de financiering van het onderzoek betreffende de leden van de RDO worden gelden bij familiefondsen geworven.
	Archief	Het controleren, herinventariseren en herverpakken van het archief 1811-1955 en de inventarisatie van het archief 1955-2006 zullen met het aflopen van de eerste samenwerkingsovereenkomst tussen RDO en HUA op 1

		april 2021 grotendeels, maar niet geheel zijn afgerond. De afronding zal in de loop van 2021 plaatsvinden. Een nieuwe samenwerking beoogt afronding van het werk aan het Nieuw Archief, alsmede het aanvangen van een reeks kleinere projecten zoals de kaartenverzameling, het archief Cazius, de fotoverzameling en de muntencollectie.
	Buitenlandse contacten	De meest intensieve contacten zijn er op wetenschappelijk gebied: de Internationale Historische Kommission zur Erforschung des Deutschen Ordens, de congresserie Ordines Militares van de Universiteit Torun (PL) en de reeks Military Orders in Londen. De voor 2020 geplande congressen zijn vanwege corona doorgeschoven naar 2021. Vertegenwoordigers van de RDO nemen al jaren met presentaties deel aan deze congressen en zullen dat in 2021 doen indien er geen nieuwe afgelastingen komen.
ICT	Server	Via de server kunnen vergaderstukken eenvoudig, veilig en gebruiksvriendelijk gedeeld worden. Sinds een aantal jaar gebruiken zowel de DC als de Giftcommissie de NAS. Ook de Historische Commissie zal in de komende periode van de NAS gebruik gaan maken.
	Website	Op basis van een onderhoudscontract voor de website worden er maandelijks onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Als gevolg van de implementatie van het nieuwe giftensysteem (zie hieronder) zullen er ook aanpassingen aan de website plaatsvinden. Op de website zal bijvoorbeeld een quick scan te vinden zijn waarmee kan worden getoetst of een aanvraag binnen de criteria van de RDO valt.
	Giftensysteem	In september is begonnen met de implementatie van het nieuwe giftensysteem. Aan de hand van een actielijst en een besluitenlijst wordt de voortgang van het project bewaakt. De verwachting is dat de implementatie in het eerste kwartaal van 2021 zal zijn afgerond.
Organisatie	Continuïteit	Op 27 juni 2020 vond er een bijeenkomst van de Ridders plaats. Het is de bedoeling dat in de komende jaren elk jaar een nieuwe Ridder zal toetreden tot de RDO.
	AVG	Sinds 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Dit betekent dat in de hele Europese Unie dezelfde privacywetgeving geldt. Hiervoor zijn bij de RDO veel voorbereidende werkzaamheden verricht en is op basis van de door de FIN ontwikkelde standaard documenten een besluitenlijst inzake de AVG, een verwerkingsregister en een privacyverklaring opgesteld en vastgesteld in de DC vergadering van mei 2018. De privacyverklaring wordt gepubliceerd op de website. In de komende periode zal strikt de hand worden gehouden aan de uitvoering van de AVG binnen de RDO.
	Jaarlijkse verklaring naleving FIN Normen Goed Bestuur	De FIN verzoekt haar leden om jaarlijks een verklaring in te dienen ter zake van de naleving van de FIN Normen Goed Bestuur. Bij de verklaring wordt ondersteunende informatie gevraagd. Na een inventarisatie is gebleken dat er een aantal stukken benodigd voor de naleving FIN Normen Goed Bestuur niet voorhanden is zoals een jaarlijkse evaluatie van het eigen functioneren. In 2020 is a.g.v. corona twee keer de geplande zelfevaluatie afgelast. Zodra het coronavirus onder controle is zal in 2021 de zelfevaluatie plaatsvinden.

	Personeelsbezetting	Na ruim 8 jaar als huismeester gewerkt en Walsteeg 4 bewoond te hebben beëindigde de huismeester haar dienst aan de Orde. Na een inwerkperiode van één maand is de nieuwe huismeester vol enthousiasme per 1 oktober 2020 gestart in haar nieuwe functie. In 2021 zal de personele bezetting van het secretariaat tegen het licht worden gehouden.
--	---------------------	--